Anul XII.—No. 30. EXEMPLARUL 15 BANI IN TOTĂ ŢARA Luni, 25 Iulie (6 August) 1894

Universul Literar

DRAMA FAMILIARĂ DIN IAŞI.—(Vezi explicaţia)

Calendar pe 1894

Ortodox

Duminecă, 24 Iulie.—Martira Christina.

Catolic

Duminecă, 5 August — Maria.

Soarele rĕsare la 4.52; apune la 7.19.

SĔPTĔMÂNA

Sfîntu Ilie şĭ-a făcut, în parte, datoria.

E drept că toată vara n'a tunat. Cerul a făcut economie de electricitate. Urmaşul luĭ Jupiter, însĕ, a voit să păstreze vechia tradiţie. In noaptea de sânt Ilie, a tunat în Bucureştĭ, iar ploaia a maĭ adunat puţin praful care te orbia.

In judeţele de pe malul Dunăreĭ, secetă mare; aproape nu s'a făcut spic de grâŭ nicĭ cocean de păpuşoiŭ. Dar, nicĭ iarba nu s'a făcut, oile şi vacile n'aŭ ce paşte şi mor de foame.

Grâŭ, porumb, nu ne-a dat anul acesta; cel puţin de ne-ar da nutreţ pentru vite. După căldurile de acum, nicĭ de aceasta nu'ĭ nădejde.

După criza dinlăuntru, avem o însemnată... criză şi în afară.

Vecinii şi scumpii noştri prietenĭ sârbiĭ aŭ iscălit un contract pentru importul sării. Ce i-o fi trăsnit în minte luĭ «ciap-ardeĭ minister», că n'a maĭ voit să ţie seamă de iscălitura pe care a pus'o.

De aci un mic *«rĕzboiŭ economic»*.

Noroc că nu e praf de puşcă de ajuns,—căcĭ «ciap-ardeĭ» ministerul sârbesc a maĭ scăzut din pretenţiĭ, ast-fel că o împăcare... se vede la orizont.

Dacă n'o fi pace, nesărat vor mânca sârbiĭ şi noĭ vom maĭ înceta să istovim minele noastre de sare.

Un profesor bĕtrân, dascălul maĭ tuturor muzicanţilor şi cântăreţilor noştri, Franchetti, a murit.

Ajunsese la vârsta de 84 de anĭ. Nicĭ boala, nicĭ cuţitul nu se atinsese de dânsul. Făcu o sumă de elevĭ, dintre carĭ uniĭ aŭ ajuns maestri.

Se gândea de sigur la moarte bĕtrînul,—căcĭ cine e nemuritor în lumea asta? Dar de sigur, nimenĭ nu s'a putut aştepta ca iubitul bĕtrân să moară... călcat de o trăsură.

Voia să se urce, în dreptul oteluluĭ de France, în tramvaiŭ. O birjă se năpusteşte asupra luĭ şi'l calcă peste cap. In loc ca să moară în patul sĕŭ, Franchetti a murit la spitalul Colţiĭ.

Socialiştiĭ din Franţa publică un manifest.

In acest act eĭ se declară iubitorĭ de libertate, dar le pare rĕŭ că luĭ Carnot «unul dintre ceĭ maĭ vechĭ servitorĭ aĭ democraţieĭ» îĭ succedează Casimir Perier.

Preşedintele Republiceĭ—*precum ca să se ştie*—trebuie să ceară condicuţă de la socialiştĭ, ca să poată fi «servitor» al Republiceĭ...

Archiducele Wilhelm al Austrieĭ a murit trîntit de cal, în faţa unuĭ tramvaĭ electric.

De ce instrumente ciudate se maĭ serveşte şi moartea!

Consulul austriac, *recte* unguresc, din Iaşĭ e om supărăcios.

Numele d-sale e Wodianer Don. Ducându-se la băĭ la Strunga cu soţia la braţ, a fost primit de lăutariĭ din partea loculuĭ cu un *czardas*. Această manifestaţie n'a prea plăcut publiculuĭ, care murmură. A doua zi acelaş consul intrând în acelaş cazin, cu acelaş *czardas* fu primit.

Era prea mult. Publicul român, indignat, ceru să se cânte «Deşteaptă-te române».—Pe când muzicanţiĭ începeaŭ să execute marşul luĭ Mureşianu, consulul a plecat din sală, în chip *solemn*.

Cu primul tren, s'a întors la Iaşĭ.

Pe când «Deşteaptă-te române» e nesuferit d-luĭ Wodianer, unguriĭ aŭ şi băgat la temniţă pe şefiĭ partideĭ naţionale de peste munţĭ.

Raţiu, Lucacĭ, Coroianu şi ceĭ-l'alţĭ toţĭ aŭ intrat în temniţă fără ca să se opuie orĭ să se încerce să fugă. Acolo, în închisoare, eĭ sunt zălogiĭ libertăţiĭ românilor. Cine ştie? Poate nu gendarmiĭ unguri le vor deschide uşa temniţeĭ.

Distracţie pentru ardelenĭ.

Marile manevre, anul acesta, se vor face în Transilvania, la graniţa românească.

In Sebeşul Săsesc, chipiurĭ multe lucrează pentru simularea unor asemene operaţiĭ rĕzboinice. Se ridică planurĭ în toată regula.

E drept că bun loc de trîntă dreaptă e şi ţara Ardealuluĭ.

Poate, dacă om trăi, vom vedea!

Sfînta din Piteştĭ a fost «desfinţită». Ea a fost închisă ca o pungăşiţă de rênd, la puşcărie. Popa, care a învĕţat-o şmecheriĭ, de asemenea e pus la rĕcoare.

Acestea, de şi a început să se rĕcorească, după ploaia din noaptea sfîntuluĭ Ilie.

Lucru de notat: Poporul nostru crede că, de la sfîntu Ilie, nu maĭ are omul nevoe de pălărie; căciula devine de modă.

Cu toate astea luna August se joacă cu căldura, ca şi Aprilie cu ploaia şi cu zăpada...

VIAŢA LA BĂĬ

Holera 'n C.-Lung

Poftim!... Cucoana a fost aci... o nopte, o singură noapte... Atât, dar destul...

A venit nepoftită, şi a plecat negonită... De ce-a venit şi de ce-a plecat, nu ştiŭ...

Ştiŭ atât că afurisita ne-a sculat în miez de noapte, când dormiam fără puricĭ, şi a băgat groaza în tot Câmpu-Lungul.

Da, dormiam şi visam că scăpasem de sărăcie... Bucuria mea!... Se făcea că descoperisem o comoară într'un colţ întunecos din peştera Dâmbovicioareĭ...

Tocmaĭ băgam, cu mâinĭ tremurătoare, aurul în buzunar, când nişte ţipete sfîşietoare mĕ trezirĕ din visul meŭ plăcut...

S'a dus draculuĭ şi comoară şi tot... In mâinĭ n'aveam de cât ţigareta,—adormisem fumând,—pe care o strîngeam din toate puterile...Şi asta se vede treaba de frică să nu cază şi să se spargă, că e de *chilimbar*, săraca!...

***

Ţipetele se urmaŭ... Glasurĭ omeneştĭ se auziaŭ ca murmurul rîuluĭ din apropiere...

Speriat, înşfac nădragiĭ şi frecându-mĕ la ochĭ ies în curte şi d'aci în stradă...

O mulţime de lume,—boierĭ şi cucoane,—îmbrăcaţĭ pe apucate băjbîiaŭ încoa şi 'ncolo, cu chipurile îngrijate, chiar îngrozite...

— Holera!... Holera!... Iacă vorba care zbura de pe toate buzele...

— Holera?... întrebaĭ eŭ pe nevasta unuĭ prieten care nu maĭ sta din fleoancă şi din mâinĭ şi dădea lămuririĭ la vre-o 5 cucoane curioase grămădite în jurul eĭ.

— Da, rĕspunse prietena, l'a apucat de la inimă...

— Pe cine?...

— Pe Mândălache toptangiŭ... Mi se pare că se duce...

— Da n'a trimes după doctor?...

— Ba, da; trebuie să vie...

— Dar cum s'a întâmplat?... Cum i-a venit *apucătură?*...

— Stăĭ să vezĭ...Cum mi-a spus coana Agripina...

Coana Agripina,—v'o recomand,—e nevasta luĭ Mândălache...

Şi uite-acum ce ne-a spus nevasta prietenuluĭ dând mereŭ din mâinĭ şi strâmbându-se ca ucigă'l toaca, că tare, *pardon*, urîtă maĭ e...

***

«Era pe la 7 ceasurĭ... Coana Agripina era singură cu *don* Mândălache... Jucaŭ *tabinet*...

«Taman coana Agripina, cică luase birlicu şi făcuse o tablă, când de odată *don* Mândălache sare de pe scaun şi strigă:

«— Mĕ taie!...

«— Ce te taie?... întrebă coana Agripina îngrijată...

«— La inimă...

«Şi fără multă vorbă o zbughi pe uşe...

«S'a întors... Aŭ început iar *partia*; dar iar l'a apucat şi iar a zbughit-o...

«L'a apucat aşa de vre-o zece orĭ la inimă şi pe urmă l'a dat săracul la vĕrsăturĭ de şi-a vĕrsat bietul om şi veninul din el...

«Atuncĭ coana Agripina, vĕzând groasa, a 'nceput să ţipe desperată...

«Acuma zace 'ntins... Pentru că, vezĭ d-ta, holera...»

Aci i se taie vorba nevestiĭ prietenuluĭ meŭ de strigătele ce ieşiaŭ din tôte gurile:

— Doctorul!... Doctorul!...

***

Lumea se grămădeşte ca la tîrgul luĭ sfîntul Ilie... Stă înţesată şi cu gura căscată pe la ferestrele şi uşa deschisă...

M'am vîrît şi eŭ între eĭ...

Pe pat stă întins Mândălache cu gura căscată, cu faţa galbenă, cu ochiĭ duşĭ în fundul capuluĭ...

Aĭ crede că e un copil, dacă n'ar avea mustăţile lungĭ d'un cot...

In mijlocul odăieĭ, coana Agripina, — o damă de treĭ orĭ maĭ înaltă de cât Mândălache şi de cincĭ orĭ maĭ groasă de cât el,—îşĭ zmulge pĕrul, ţipând pe cât o ţin curelele...

Doctorul a intrat... Toţĭ ne ţinem rĕsuflările... Nicĭ zbîrnîitul muşteĭ nu s'ar maĭ auzi, dacă ar fi vre-o muscă...

Doctorul îl examinează tăcut, cu faţa încruntată...

Toată lumea e ca atîrnată de buzele doctoruluĭ...

In sfîrşit o vorbă iese de pe buzele luĭ...

— E mort!... zice el...

Un fior de groază străbate mulţimea şi chiar eŭ simt un gîdiliciŭ prin inimă.

Coana Agripina ţipă îngrozitor şi e gata să leşine...

Dar doctorul adaogă:

— E mort... beat...

Lumea izbucneşte în hohote de rîs... Coana Agripina ţipă ca o leoaică şi vrea să se repeazĕ la Mândălache ca să'l trezească în palme...

Noroc că doctorul o opreşte zicându-ĭ:

— Lasă doctoria asta pe mâine...

Şi nunta se sparge...

***

Ş'acum uite cum s'a întêmplat şiretenia...

Luĭ *don* Mândălache îĭ place ţucsuiala, dar coana Agripina nu'l lasă să bea... Şi luĭ *don* Mândălache e frică de coana Agripina pentru că îl scarpină nu numaĭ la zile marĭ, ci şi în zile de lucrătoare...

Ce să facă omul dar ca să bea?... Şi-a imaginat tăeturile de stomac şi de câte orĭ îl apuca, o zbughia la cârciumă şi îĭ trăgea câte o cincĭ-zeacă de ţuică pe nerĕsuflate...

La a zecea tăetură, era la a zecea cincĭ-zeacă şi natural că l'a dat la vĕrsăturĭ...

D'aci holera, d'aci spaima noastră, de care rîdem şi acum şi de care o să rîdeţĭ şi d-voastră pentru că are haz precum am şi eŭ

Marion.

AŞ VREA...

(Dupĕ Robert Reinick)

Aş vrea să 'nec durerea 'n mare
Să scap de chinul eĭ amar!—
Ea nu rĕmâne 'n fund ca peatra,
La suprafaţă iese iar. —

Aş vrea din piept să'mĭ smulg odată
Şi să zdrobesc acest amor!
Ah! Floarea moare când e smulsă,
De el însă nu scap uşor. —

Aş vrea credinţa mea,—o vorbă,—
Un vênt s'o poată spulbera!
O stâncă crapă de furtună,
Credinţa mea va resista.

Carol Scrob.

Roman, Iulie, 1894.

ŞTIINŢA

(Praful periculos. — Colbul mineral.—Colbul animal.—Praful vegetal.—Câtă apă absorb plantele tropicale).

Industriile carĭ nu pot să fie exercitate în afară de producţia prafuluĭ sunt considerate ca în deosebĭ de pericoloase. Studiând compoziţia chimică şi structura diferitelor pulbere industriale şi comparând statisticele relative la morbiditatea şi mortalitatea lucrătorilor carĭ sunt expuşĭ influenţeĭ lor, d. Péristé a putut dresa lista următoare a feluritelor soiurĭ de pulbere care atacă în deosebĭ pe om:

* Maĭ întâiŭ e praful metalic. Ast-fel, tipografiĭ sunt foarte expuşĭ la boalele de piept. Câte-va statisticĭ dovedesc că din 100 decese între lucrătoriĭ tipografi, 73 mor de oftică, şi altele stabilesc că mortalitatea prin boalele de piept e de 23 la sută în meseriile ca cuţităria, industriile de bronz şi de 35 la sută la turnătoriĭ de spijă.

Apoĭ vine praful de peatră. S'a observat la litografi până la 48 cazurĭ de ftisie la sută.

* Praful de origine animală produs în atelierile de strungărie, ca sideful, cornul, a oaselor de balenă e foarte rĕŭ-făcĕtor. Mijlocia vieţeĭ pentru lucrătoriĭ de asemenea profesiĭ e de maĭ puţin ca 38 de anĭ, pe când se ridică la 46 pentru ceĭ-l'alţĭ lucrătorĭ.

* Praful produs de lemn e în general periculos, în atelierele în care se lucrează cu maşinĭ. Ftisia la tâmplarĭ e pricina la 40 cazurĭ din 75 decesurĭ provenite din alte cauze.

Praful textilelor vegetale, maĭ ales al juteĭ, e foarte pericolos; în ţesătoriile de in, 74 la sută dintre lucrătorĭ sunt bolnavĭ. La lucrătoriĭ din fabricele de pieptenĭ, 84 la sută sunt loviţĭ de bóle de piept.

Praful fibrelor animale nu e maĭ sănĕtos. 96 la sută de bolnavĭ la ţesătoriile de pĕr de porc; 68 la sută la şelarĭ; 68 la sută la blănarĭ şi 65 la sută la pălărieri mor din cauza meserieĭ.

In general, se poate zice că întrebuinţarea maşinelor agravează pericolele praful uĭ, pentru că lucrul e maĭ continuu şi maĭ productiv de praf cu mult maĭ mult.

* Cantitatea de apă absorbită de rădăcinele plantelor din regiunile tropicale atinge proporţiĭ surprinzĕtoare. Aceste plante nu fuseseră studiate până acum de cât în Serre. Naturalistul Lecomte, în cursul uneĭ expediţiĭ în regiunea litorală a Conguluĭ francez, a observat maĭ multe speciĭ de plante la faţa loculuĭ.

A aflat un arbore, din genul Musanga, din familia urticaceelor, tăiat la 1 m. 60 înălţime şi, scobit ca să se ia apa sorbită de rădăcină, producênd 9 litri $^3/_4$ de apă în 13 ore.

Gorila cunoaşte foarte bine această particularitate a arborilor tropicalĭ. Aceste maimuţe, înzestrate cu o putere extraordinară, rup crengĭ din aceştĭ copacĭ şi sug apa din interiorul lor.

Sapiens.

UN RĔSPUNS

Nu vreaŭ un cântec dureros,
Nu'ĭ dulce-o notă de durere,
Şi de-aş putea maĭ cu plăcere
Aş fi în versurĭ tot voios

Dar, vibră 'n lira de poet
Nu nota care se propune
Ci numaĭ care se impune
De-al lucruluĭ adênc secret.

1894, Iulie **Al. I. Şonţu.**

CARTEA VIEŢEĬ

Este ceva maĭ nesuferit de cât omul care pretinde că nicĭ odată nu greşeşte. Acel ceva este omul care susţine că are tot-d'a-una dreptate.

***

Guvernul cel maĭ bun ar fi acela care ne-ar învĕţa să ne guvernăm singurĭ.

***

Societatea e o adunare de apăsătorĭ şi apăsaţĭ în care câţĭ-va bogaţĭ leneşĭ şi voluptoşĭ, îşĭ fac fericirea pe socoteala mulţimeĭ muncitoare.

***

Trebuie să fiĭ aşa în cât să nu poţĭ roşi în faţa conştiinţeĭ tale. Omul cu minte datoreşte maĭ mult severităţeĭ sale, de cât tutulor perceptelor filosofice.

UN SFAT

Nuciĭ prosperă maĭ bine pe coaste cu pămînt adênc, dar şi petros. Umezeala le este foarte vătămătoare, de asemenea un subsol impermeabil, unde în gropile săpate pentru pomĭ se adună apa, nu prosperă nicĭ un nuc; chiar de creşte la început, suferă maĭ tîrziŭ de îngheţurĭ.

Incă o condiţiune esenţială în cultura nucului este, ca locul să fie adăpostit. De aceea acest pom nu creşte bine în câmpia Românieĭ, s. ex. la Bucureştĭ, dar creşte foarte bine la munte.

Prinții moștenitori ai Danemarcei.

Curier judiciar

NEVASTA

Scurt și coprinzător:

Nea Iordan are să dea luĭ nea Dulap 50 de leĭ în cap. Are să'ĭ dea, dar nu'ĭ dă. Și asta a pus pe nea Dulap pe gândurĭ și pe drumurĭ... Zic pe drumurĭ, pentru că acum bietul creștin e silit să umble pe la judecătorie ca să 'și scoată bănuițĭ agonisițĭ cu sudoarea frunțeĭ...

Procesul a fost sorocit pe ziua de erĭ. A fost față și creditorul și debitorul...

Judecătorul dă cuvîntul creditoruluĭ care își susține reclamațiunea în acești termenĭ:

— D le judecător, acum treĭ anĭ în postul Crăciunuluĭ...

Iordan, întrerupându'l.—Nu e adevărat, era în postul Paștelui...

Dulap.—Știŭ eŭ ce știŭ, era în postul Crăciunuluĭ...

Iordan.—Ba al Paștelui.

Dulap.—Ba al....

Judecătorul, sunând clopoțelul.—Tăcere!...

Aprodul, astupând gura celor doĭ vrăjmașĭ.—Tăcere!...

Iordan, dându'ĭ mâna la o parte. — Nu pune mâna la gură că mĕ înăbușĭ...

Dulap, scuipând.—Pute-a nu știŭ ce (rîsete)... Par'că a peste cu usturoĭ (rîsete).

Iordan, lingêndu-se pe buze cu plăcere. — Bun ar fi cu mămăliguță, (rîsete).

Judecătorul.—Lăsațĭ postul și peștele!... (Creditoruluĭ). Spune d-ta ce e pricina?...

Dulap.—Acum treĭ anĭ, zic, în,—ba nu, las postul că mi-aĭ zis să'l las, nea Iordan vine la mine jelinduse a petre secĭ... 'Ți-era milă să'l vezĭ... Am plâns și eŭ cu el, că răgea zĕŭ ca un măgar... (Rîsete). Imĭ spune printre lacrămĭ și oftând din rărunchĭ că i-a murit nevasta și că'ĭ trebue cel puțin 50 de leĭ.

Iordan, smorcăindu-se.—Oof!... Săraca... O plâng ș'acu... (Haz)

Dulap, furios.—O plângĭ, haĭ?.. Staĭ, să vedem acum... Eŭ îĭ daŭ din toată sărăcia mea 50 de leĭ... Iĭ ia și'mĭ mulțumește... Ba mi-a pupat și mâna... Când a doua zi, ducêndu-mĕ în piață, ce să vezĭ d-ta!... Mĕ pomenesc nas în nas cu nevasta dumnealuĭ... (Rîsete). Eŭ mi-am făcut cruce și am scuipat..... Credeam că e o stahie saŭ cine știe ce nagodă..... Dar, fiind-că ea rîdea, am prins inimă și am întrebat'o: «Ce, n'aĭ murit!»—«—Cum să mor?»... îmĭ zice ea, «dacă mĕ vezĭ în carne și în oase?»—«Păĭ vezĭ că, îĭ zic eŭ încurcat, erĭ a venit nea Iordan la mine și mi-a zis plângênd așa: «Mi-a murit nevasta», ĭ am dat și cincĭ-zecĭ de leĭ ca să te îngroape!»... Credeam că o să se supere... Aș!... A început să rîză și îmĭ zice: «Așa e!... A murit, săraca, lua-o-ar dracul!...»

Iordan.—Vezĭ că murise!...

Dulap.—Eŭ am rĕmas cu gura căscată... «Cum, zic eŭ. Nu pricep...» «Cum nu pricepĭ, îmĭ zice ea, ĭ-a murit nevasta d'ântêĭ...» (Rîsete).

Iordan.—Vezĭ că spusesem dreptul...

Dulap.—Dar mie mi-aĭ spus nevasta...

Iordan.—Eĭ, am uitat și eŭ să spuĭ a *d'intâiŭ* (rîsete)... (Cu amărăciune) Unde e norocul să moară și a doua (rîsete).

Dulap.—Eŭ m'am făcut foc și m'am dus să'ĭ cer paralele... Mi-a rîs în nas și mi-a dat o... cafea (rîsete)... D'atuncĭ de câte orĭ mĕ duc îmĭ rîde în nas și 'mĭ dă câte o cafea... (rîsete).

Iordan.—Așa sunt eŭ, bine crescut...

Judecătorul.—Pentru ce nu daĭ baniĭ omuluĭ care ți-a făcut bine?

Iordan.—Pentru că are să 'mĭ maĭ dea el mie (rîsete).

Dulap, încremenit.—Eŭ?...

Iordan.—Păĭ eŭ?

Dulap.—De când?

Iordan.—Acum 10 de anĭ ta-sĕŭ a venit plângênd la tata (rîsete) și i-a cerut 100 de leĭ că i-a murit...)Haz mare).

Dulap, rîzênd și el.—Auzĭ!... auzĭ!... pișicherul!...

Judecătorul.—Lasă mofturile și plătește omuluĭ paralele...

Iordan.—Să plătească și ta sĕŭ tatiĭ că atuncĭ îĭ plătesc și eŭ... (rîsete).

Dulap.—Dar cum o să plătească dacă și tata și ta-tĕŭ a murit? (Rîsete).

Iordan.—Atuncĭ plătește'mĭ mie...

Judecătorul, tăindu-ĭ vorba.—Judecata condamnă pe Iordan Dovlecescu la plata sumeĭ de 50 de leĭ, plus dobânda și cheltuelĭ de judecată...

Dulap.—Sîc!...

Iordan, bătêndu-și cotul.—O să ieĭ pe dracu.

Dulap.—O să iaŭ...

Cearta ar fi continuat dacă aprodul nu ĭ-ar fi scos afară din sală, închizênd ușa, precum o 'nchiz și eŭ.

Miticuță.

Ilustrațiile noastre

Drama familiară din Iași

După cum am promis deja, dăm pe pag I a numĕruluĭ nostru de azĭ o ilustrație colorată reprezentând drama sângeroasă întêmplată la Iașĭ în ziua de Duminecă 3 Iulie c.

Căpitanul Stefănescu era în divorț cu femeea sa, născută Capucinski. Eĭ aveaŭ 3 copiĭ, la carĭ căpitanul ținea foarte mult. Soțiĭ se certaŭ adese-orĭ și în certele lor se amesteca și soacra, d-na Capucinski.

Cu toată sfada și neînțelegerea, adesea Ștefănescu venea și'și lua copiiĭ și'ĭ preumbla cu trăsura sa proprie, căcĭ să nu uităm, Ștefănescu dispunea de un mic capital.

Duminecă pe la 8 seara Ștefănescu se duce la soția sa și'și ia copiiĭ. Ese cu dênșiĭ la Hala de bere, unde stă până la 9 și 20 m. seara, de vorbă cu toțĭ prieteniĭ.

Pe la 9 și 20 pleacă de la Hala de bere, ducêndu'și ceĭ 3 copilași de mână. Apucă în sus spre casele Capucinski.

Aceste case vin în partea de sus a stradeĭ Lăpușneanu.

Stefănescu bate la ușă; îĭ ese înainte femeea care vĕzêndu'și copiiĭ, mulțumește bărbatuluĭ sĕŭ de faptul că a luat și a plimbat copiiĭ. Ce-o fi rĕspuns căpitanul, nu se știe. Se zice că ar fi apostrofat pe femeea luĭ că mult are să dureze starea asta a luĭ, să umble pe la casele altora să-și ia copiiĭ. Și nicĭ una nicĭ două, scoate un pumnal și'l arată zicênd: «Acesta are să ne curme viața». Femeea crezênd că'ĭ glumă, zise: «Na, dă!»

Atuncĭ Stefănescu ca un turbat se repede asupra'ĭ, îĭ înfige cuțitul sub țița stîngă. Dênsa cade pe loc jos; scoate un țipĕt; vine soacră-sa; la vederea asta Ștefănescu se repede la soacră-sa, o rănește în două-treĭ locurĭ la gură, dar ea fuge în casă; vĕzênd faptul comis își înfige și el cuțitul în inimă și cade pe dată fără suflare lângă femeea sa. Repede lumea s'a strîns; a venit procurorul, poliția și parchetul militar.

Pe la 11 jum. noaptea, 9 soldațĭ rîdicaŭ pe targă spre Copoŭ un cadavru, învĕlit în cearșafurĭ albe, era cadavrul luĭ Stefănescu ce se transporta la spitalul militar.

Cadavrele nenorociților soțĭ aŭ fost înmormêntate, în mijlocul uneĭ marĭ asistențe de lume.

Ilustrația de pe pag. I e executată în atelierul nostru foto-zincografic și tipărită cu mașina specială de culorĭ a «Universuluĭ».

Jocurile Amoruluĭ

«Jocurile Amoruluĭ» e un tabloŭ splendid al celebruluĭ pictor E. Munier. Tabloul a fost terminat în anul 1792. Pictorul l'a expus la principalele expoziții artistice și a avut cu el un succes imens.

Doĭ copiĭ frumoșĭ reprezintă Amorul. Unul din eĭ înarmat cu un arc trage la țintă cu săgețile pe carĭ cel-l'alt i le dă dintr'o tablă mare.

Eĭ fac exercițiĭ, ca odată întâlnind o fată frumoasă în calea lor s'o poată nemeri drept în inimă cu săgeata dragosteĭ.

Prinții moștenitorĭ aĭ Danemarceĭ

In ziua de 14 Iulie c., s'aŭ împlinit 25 de anĭ de când prințul Frederic, moștenitorul tronuluĭ Danemarceĭ s'a căsătorit cu princesa Lovisa, unica fiică a regeluĭ Carol XV al Suedieĭ și Norvegieĭ.

In ziua aceia eĭ și-aŭ serbat nunta de argint și aŭ fost felicitațĭ de toțĭ Suveraniĭ din Europa. S'aŭ dat cu ocazia aceasta serbărĭ marĭ populare și serbărĭ de gală, la carĭ a asistat un public imens.

Poporul a făcut marĭ ovațiĭ perecheĭ jubilare, care se bucură în Danemarca de multă popularitate.

Prințul Christian Frideric Vilhelm Carol s'a născut la Copenhaga în ziua de 3 Iunie 1843, ca prinț de Schleswig-Holstein-Sonderburg-Glucksburg. La anul 1863 a fost proclamat moștenitor al tronuluĭ Danemarceĭ. El a studiat la Copenhaga, apoĭ la Oxford, unde a luat diploma de doctor în drept.

După terminarea studiilor a făcut lungĭ călătoriĭ în Europa vizitând principalele curțĭ domnitoare.

Princesa Lovisa Iosefina Eugenia s'a născut la 11 Octombrie 1851 în castelul din Stockholm.

Princesa e poetă și se pricepe foarte bine în pictură.

Prinții moștenitorĭ aŭ 8 copiĭ. Cel maĭ mare e de 24 de anĭ, iar cel maĭ tênĕr de 4.

LUCRURI DIN TOATĂ LUMEA

Spiritul luĭ Carnot.— Spiritiștiĭ din Graz aŭ încercat într'o ultimă a lor adunare de a chema spiritul luĭ Sadi Carnot.

Dar se pare că un alt spirit, așa cel puțin narează ziarele austriace, a rĕspuns la apel, care spirit, vorbind în franțuzește, declară celor carĭ evoacă spiritul luĭ Carnot:

«Carnot, fostul președinte al republiceĭ franceze, nu voește să viziteze Germania și m'a însărcinat să vĕ spuĭ aceasta.»

Aceste cuvinte, zic ziarele din Viena, aŭ desconcertat cu totul pe spiritiștĭ, carĭ nu'și explică cum defunctul pre ședinte al Franțeĭ să nu știe că Graz nu e în Germania, ci în Austria.

Ce caraghioșĭ maĭ sunt și spiritiștiĭ! Nu lasă în pace nicĭ pe aceea carĭ aŭ lăsat viața într'un chip așa de tragic.

Un milion pentru zece miĭ de leĭ. —Milionariĭ sunt învidiațĭ cu atât maĭ mult cu cât sunt maĭ rarĭ.

Nu e nimic însă maĭ relativ și maĭ elastic de cât un milion. Pe când în Italia, Franța, Spania, Grecia, România, un milion este un milion *di lire, de francs, pesetas, leptas, leĭ*, în Germania e destul a avea un milion și un sfert de leĭ spre a avea un milion de mărcĭ, în Austria trebuesc două milioane și jumĕtate de leĭ spre a face un milion de fiorinĭ.

In Anglia spre a fi milionar e nevoe de 25 de milioane de leĭ spre a avea un milion de sterline.

In Statele Unite proprietarul unuĭ milion posedă 5 milioane de leĭ, dolarul valorând 5 leĭ, dar țara, în care e ușor să aĭ un milion de leĭ este Brasilia.

Sositĭ acolo n'aveți de cât să vĕ duceți la orĭ care bancă și în schimbul a 10.000 de leĭ puteți avea un milion de . . . . *direis.*

BCU Cluj / Central University Library Cluj

JOCURILE AMORULUI.—(Vezi explicaţia).

CRONICA

Sare și Dascălul

N'aveți grije că nu sare
Nicĭ un Dascăl pân'acum,
E în duba bulgărească
Unde dă pe nasu'ĭ fum...

Alta e drăcia frate:
Sêrbiĭ, hop, s'aŭ bosumflat,
Tocmaĭ vorba românească:
«Ca vĕcarul pe ĕl sat!»

Și-aŭ stricat tocmeala toată
Ce aveaŭ de mult cu noĭ,
Ca să ia doar sarea noastră
Și d'aci, *paf! pif!*...rĕzboĭ!...

Pân'acum s'aŭ tras la focurĭ
De scrisorĭ și de depeșĭ,
D'anghițit'o sêrbiĭ bine
Și i-a usturat la meșĭ...

Dar se zice că conflictul
E acuma aplanat,
Și că Sêrbiĭ cu Românii
Iar în boturĭ s'aŭ pupat...

Alt conflict, dar ĕste crîncen
Cu gătire de rĕzboĭ,
E 'ntre bulgărimea toată
Și, sĕraciĭ, iarășĭ noĭ...

Aci Dascălul, vezĭ, sare
Intre noĭ și 'ntre vecinĭ
Și ne face p'uniĭ, p'alțiĭ
Dîrjĭ ca câiniĭ și hainĭ...

Vorba e că'n țara noastră
Asasinul luĭ Belcef,
Fost-a prins taman când dênsul
Iĭ trăgea un puĭ de chef...

Și acum bulgariĭ țipă
Să le dăm pe asasin,
Dacă vrem să dăm de Dascăl
Și să 'ĭ tragem un pelin...

Și d'aci conflict la toartă,
Cine știe și rĕzboĭ!
Pentru douĭ tîlharĭ de codru,
Lua-i-ar dracu pe-amêndoĭ!...

Nicodem.

UN PROVERB

Maĭ bine să șezĭ de cât să staĭ în picioare; maĭ bine să te odihneștĭ de cât să umbli; maĭ bine să dormĭ de cât să staĭ treaz; dar ceea ce e maĭ bine de cât toate este să fiĭ mort.

OAMENIĬ ZILEI

Giuseppe Verdi

Celebrul compozitor italian, Giuseppe Verdi, s'a născut la 9 Octombrie 1813, în Roncole (Parma). Studiile și le-a început la Milan și le-a terminat la Paris.

D-sa e unul dintre ceĭ maĭ marĭ compozitorĭ aĭ veaculuĭ. Dênsul a reînoit muzica italiană dându'ĭ un noŭ farmec și o suavitate subjugătoare.

Dintre operile luĭ cele maĭ însemnate sunt: *Nabuchodonosor* (1842), *Ernani* (1844), *Rigoletto* (1851), *Il Trovatore* (1852), *La Traviata* (1853), *Vespera Siciliana* (1855), *Ballo in maschera* (1859), *Don Carlos* (1867), *Aida* (1871), *Otello* (1887), etc. Cea maĭ nouă compoziție muzicală a sa e *Falstaf*.

DESCOPERIREA ZILEI

Otrava tifoidă. — In laboratoriul luĭ Pasteur din care aŭ eșit și es atâtea descoperirĭ, dr. Santarelli a făcut o nouă și importantă descoperire.

Tifosul a fost inoculat fără milă animalelor, întrebuințând cultură de microbĭ de acest fel.

Santarelli a găsit că reproducerea acestuĭ baccil se face în glandele limfatice, împreună cu alte microorganisme carĭ găsesc în aceste glande cele maĭ bune condițiunĭ spre a putea trăi.

Aceste baccile produc o otravă care se împrăștie maĭ cu seamă în sistemul nervos și ast-fel produc teribila boală cunoscută sub numele de tifos.

STIRĬ PRIN POSTĂ

Franța. — Radicaliĭ din grupul Clémenceau aŭ publicat un manifest. Eĭ protestează în contra autoritarismuluĭ guvernuluĭ și a atitudineĭ pe care a luat-o președintele republiceĭ.

— Din Marsilia aŭ fost expulzațĭ până acum 29 de anarchiștĭ străinĭ iar din Bordeaux 7. Expulzările urmează. Orĭce anarchist strĕin e dat afară din țară fără nicĭ o formalitate maĭ întinsă.

***

Italia.—Spitalul din Brescia a primit deună-zĭ pe o temperatură de 36 de grade, vizita uneĭ babe de 104 anĭ, Rosa Gennari, care a făcut pe jos un drum de 16 kilom. Rosa petrecuse maĭ multe zile la azilul ospitalier, dar, la plecare îșĭ uitase mătăniile. Dorința de a reintra în posesia acestuĭ obiect o făcu să întreprindă această călĕtorie.

— Un trămbițaș din Milan, Murachioli, pe când douĕ batalioane din regimentul de vênătorĭ trecea prin pădurea de la Gallarate, a tras, maĭ multe gloanțe de pușcă. El a rănit 3 soldațĭ și a culcat la pământ pe locotenentul Didonato, care e pe moarte. După aceasta Murrachioli s'a sinucis.

Se crede că nenorocitul înebunise.

***

Germania.—Din Metz aŭ dezertat 2 ofițerĭ și 4 soldațĭ. Eĭ aŭ fugit în Franța și s'aŭ angajat în armata algeriană. Comandantul garnizoaneĭ din Metz a raportat cazul acesta ministruluĭ de rĕzboiŭ din Berlin.

— O încăierare s'a produs la Colonia, deună-zĭ, între semițĭ și anti-semițĭ. Sunt 5 rănițĭ. Poliția a făcut numeroase arestărĭ.

***

Austro-Ungaria. — Ziarul «Neue Freie Presse» din Viena primește următoarea depeșă din Belgrad:

Anarchistul arestat la Niș a fost recunoscut de 2 polițiștĭ belgienĭ. El e autorul unuĭ atentat cu dinamită la Liége. Anarchistul se chiamă baron Ungern-Siernberg.

— Ziarele maghiare din Buda-Pesta cer ca cu ocazia adunăriĭ delegațiunilor Austrieĭ și Ungarieĭ să se discute și chestia română. «Magyar Hirlap», zice că chestia aceasta e gravă și trebue tranșată serios. De aceiașĭ părere e și «Pesti Hirlap».

***

Anglia.—O mare manifestație liberală se va face Duminecă la Hyde-Park, cu scopul de a cere desființarea camerilĭ lorzilor.

— Am dat stirea că cu ocazia inaugurăreĭ mareluĭ pod de la Tower (Londra) doĭ anarchiștĭ aŭ ținut discursurĭ revoluționare spunând că podul uriaș va fi aruncat în aer cu dinamită. Eĭ aŭ fost arestațĭ. Tribunalul i-a condamnat la câte 6 lunĭ de închisoare.

***

Rusia.—In cercurile politice din Petersburg a produs o bună impresie declarația luĭ Pasicĭ, șeful radicalilor sêrbĭ, cum că Serbia nu va primi politica Austro-Ungarieĭ, menținând prietenia cu Rusia. Ziarele oficioase zic, că în curând va ajunge în Serbia la putere partidul radical.

— In Saratow aŭ fost arestațĭ 4 nihiliștĭ, la Moscova 2 și la Petersburg 3 studente în medicină carĭ făceaŭ parte dintr'o asociație nihilistă. Intr'o mahala a Moscoveĭ în casa unuĭ mic comerciant s'a găsit o tipografie secretă care a fost confiscată.

***

Turcia.—Se anunță din Constantinopol, că Sultanul a numit ca guvernator al Creteĭ pe Turkan-Bey, în locul guvernatoruluĭ de până acum, care fusese rănit în timpul uneĭ revolte.

Numirea aceasta a fost bine primită de locuitoriĭ insuleĭ.

NOTA SATIRICĂ

— Fiind că m'aĭ călăuzit 3 zile de-a rândul pe munțiĭ Sinaeĭ, îțĭ fac cadoŭ un ceasornic de argint. Uite-l!

— Mulțumesc boierule! Aveam eŭ de gând să ți-l iaŭ pe drum, dar am vĕzut că nu plătește multe parale.

— Vrea să zică d-ta eștĭ tâlhar?

— De loc. Dar fiind că oameniĭ carĭ umblă pe munțĭ mor aproape de căldură, eŭ le bag nițel frig în oase.

HAZ

— De ce nu mĕ măritĭ tată?

— Eștĭ încă prea tênĕră... Cum să rĕmân eŭ singur?

— Bine, dar am să împlinesc 23 de anĭ....

— La femeĭ nu se socotesc aniĭ de cât pe jumĕtate. Maĭ aĭ să aștepțĭ...

Caserio condamnat la moarte

— Prin fir telegrafic —

Lyon, 22 Iulie.

In audiența de azĭ s'a terminat de o cam dată ascultarea martorilor. Soldatul Leblanc care se găsea la spitalul din Cette cu Caserio, raportează că Caserio ĭ-a spus că el avea de gând să omoare pe președintele Carnot, căcĭ sorțul l'a destinat să comită această crimă. Caserio neagă cu energie acéstă vorbă. Ascultarea celor-l-ațĭ martorĭ e fără importanță.

Procurorul general pronunță rechisitoriul sĕŭ. El aduce aminte călĕtoria președinteluĭ Carnot la Lyon și zice că omorîtorul luĭ nu aparține nicĭ uneĭ națiunĭ. Ministerul public blamează pe aceĭ carĭ, în primul moment de desperare, se dedaŭ la acte de violență în contra italienilor carĭ locuesc în Lyon. Caserio aparține la acea sectă, la acea adunătură de rĕŭ făcĕtorĭ carĭ urmăresc ca animalele sĕlbatice, prin societățile cilivizate, dărâmarea a orĭ-ce lucru; carĭ împrăștie moarte împrejurul lor, amenințând pe ceĭ maĭ umiliți ca și pe cei maĭ puternicĭ. Contra acestor sĕlbaticĭ, societatea are datoria a se apăra. S'ar zice, dacă președintele Carnot ar maĭ fi trăit, el l'ar fi ertat; însă președintele Carnot a murit. Datoria noastră este a face dreptate. Caserio a comis o crimă de drept comun, a căruĭ oroare se agravează ast-fel că ea a cufundat în doliu un popor întreg. Anarchiștiĭ nu sunt un partid politic. Anarchismul este o întreprindere de dărîmare și de moarte. Republicele ca și monarchiile aŭ aceiașĭ datorie adică a lucra cu aceiașĭ putere pentru a birui hydra în numele libertățiĭ, civilisațiuniĭ și umanitățiĭ. Trebuie să se facă act de înaltă și exemplară dreptate. (Vie emoțiune în auditoriŭ).

D. Dubreuil, decanul, pledează asupra tuturor germenilor ereditare carĭ produc în Caserio turburărĭ intelectuale.

Caserio întrerupe de maĭ multe orĭ pentru a protesta.

Președintele îl amenință că-l va da afară din sală. Cu toate astea, pe când avocatul vorbea de mama sa, Caserio nu poate să'șĭ reție lacrămile.

Indată după terminarea pledoarieĭ, acuzatul cere să citească un factum. Curtea îĭ permite. Dar fiind că e scris în italienește, e citit de un tălmaciŭ. E lung și monoton. După rechiziția ministeruluĭ public, Curtea interzice reproducerea totală a acestuĭ factum. Desbaterile sunt închise.

Juriul intră în sala deliberărilor și se întoarce după 5 minute cu un verdict de culpabilitate dat în unanimitate. Verdictul declară pe Caserio vinovat de crimă de asasinat cu premeditare; e nul asupra circumstanțelor atenuante.

In consecință, Caserio este osândit la moarte.

La pronunțarea sentinței, Caserio strigă: «Trăiască anarhia!»

Geandarmiĭ îl scot din sală.

Audiența se ridică fără incident.

ȘTIRĬ

Duminică.

In satul Cacaleții, care zilele trecute arsese aproape pe jumĕtate, a isbucnit acum un alt foc, care a distrus vr'o 8 case.

Focul se crede că a fost pus de locuitoriĭ cărora le arsese casele în trecut și carĭ aveaŭ ură pe cești l'alțĭ, fiind-că nu voiaŭ să-ĭ ajute.

Parchetul din Giurgiu a deschis o anchetă.

Biblioteca fundațiuneĭ universitare este aranjată; ea conține cărțile de știință cele maĭ moderne și necesare studenților universitarĭ.

Cu aranjarea bibliotecei, întregul local al fundațiuneĭ universitare este pe deplin gata, așa că la toamnă se va face inaugurarea și studențiĭ vor lua în posesiune acest local.

Doritoriĭ **de a vinde case saŭ locurĭ virane** în orĭ-ce posițiune a capitaleĭ, asemenea moșiĭ și pădurĭ din orĭ-ce județ, de mare și mică valoare să se adreseze la **Agenția „Universului“** Str. Brezoianu No. 11 Bucureștĭ, unde sunt multe cererĭ de cumpĕrare, d-niĭ proprietarĭ nu **plătesc nimic înainte** ci numaĭ un mic comision după facerea vênzĕreĭ.

A se citi pe pag. 8-a urmarea romanuluĭ «Castelul fermecat».

D. C. Stăncescu, sub-director al teatrelor, plecând în concediŭ, d. G. Sterian, membru în comitetul teatral, a fost însărcinat cu direcțiunea generală a teatrelor.

A 27-a tragere la sorțĭ a titlurilor de rentă 5% amortisabilă, împrumutul de 437.525.000 se va efectua la 1 (13) August 1894 orele 9 a. m. în localul ministeruluĭ financelor.

La această tragere se vor amortisa titlurĭ în valoare nominală de leĭ nouĭ 1.927.500 în proporțiunea următoare:

Leĭ	672.500	în 1345	a câte	500	leĭ
»	1.155.000	» 231	» »	5.000	»
»	100.000	» 5	» »	20.000	»

Consiliul de administrație al băncĭ agricole se întrunește Marțea viitoare sub președinția d-luĭ ministru de finanțe M. Germani, pentru a discuta numirile de făcut în administrația băncĭ.

A apărut **tarifa generală a drepturilor de vamă** cu modificările făcute în urma încheeriĭ convențiuniĭ cu Germania la 9 (21) Octombre 1893. Un volum format mare de 176 pagine leĭ 3.— De vênzare la administrația ziaruluĭ **UNIVERSUL**, str. Brezoianu No. 11.— A maĭ apărut colecțiunea de legĭ și regulamente vamale, coprinzênd: legea generală a vămilor cu modificările eĭ, legea din aniĭ 1884, 1886 și 1889 precum regulamentul de întrepozite, pentru paza fruntariilor și legea și regulamentul pentru încuragiarea industrieĭ naționale, precum și **tarifa generală a drepturilor de vamă**. Un volum de 360 pagine leĭ 5.— De vânzare la administrația ziaruluĭ «Universul», strada Brezoianu No. 11, Bucureștĭ. — Se trimet franco în orĭ-ce parte din țară. Cine ne va procura vênzarea a 10 volume, va priminul gratis.

Societatea «Dacia Traiană» va da pentru mărirea fonduluĭ sĕŭ o serbare câmpenească astă zĭ Duminecă, în grădina Puțu cu apă rece.

Noul palat al ministeruluĭ domeniilor va avea un parter și douĕ etaje; el va fi construit în stil «Renaisance» și va costa aproximativ un milion.

Ministerul școalelor a dispus să con-

struiască două şcolĭ rurale din fondul Stroescu, una în Muscel şi alta în Dolj; iar în anĭ viitorĭ alte două şcolĭ pe lângă satul Pomârla în judeţul Dorohoiŭ.

O

Vinerĭ, fiind aniversarea zileĭ onomastice a Alteţeĭ Sale Regale Principeseĭ Maria, s'aŭ trimis un mare numĕr de felicitărĭ din toate unghiurile ţĕreĭ.

Consiliul de miniştrĭ a trimis Alteţeĭ Sale Regale un foarte frumos coş de florĭ.

O

Cine doreşte să vindece, fără ajutorul veterinaruluĭ, toate boalele interne şi externe, ale animalelor domestice cĭ, caĭ, catârĭ, asinĭ, taurĭ boĭ, viţeĭ vaca oĭ, mieĭ, capre, berbecĭ, porcĭ, epurĭ de casă, pisicĭ, câinĭ, gâinĭ, curcanĭ, gâşte, raţe şi porumbĭ, să cumpere **Veterinarul Popular**, la administraţia ziaruluĭ «Universul». Cu preţul de leĭ 3, banĭ 50, se trimete franco în toată ţara. **Veterinarul Popular** maĭ conţine instrucţiunĭ practice pentru creşterea, îngrăşarea şi metodă contra stârpiciuniĭ vacilor, precum şi cura contra turbăreĭ, după procedeul d-ruluĭ Pasteur.

DEPEŞI

Deraiarea unui tren.—3 morţi

Varşovia, 22 Iulie.

Nu departe de staţia Otwock a deraiat ierĭ noapte un tren de povară în urma greşeliĭ unuĭ macagiŭ. Locomotiva şi 8 vagoane s'aŭ sfărîmat. Douĭ frânarĭ şi fochistul aŭ fost omorîţĭ.

O explozie.—7 răniţi

Berlin 22 Iulie.

O explozie de gaz s'a produs în mina «Ludwig» de lângă Sarrebruck; 7 oamenĭ aŭ fost maĭ mult saŭ maĭ puţin grav răniţĭ. O parte din mină s'a surpat. Lucrările aŭ încetat pe vre-o 10 zile.

Explozie într'o prăvălie; maĭ mulţi răniţi

Lyon, 22 Iulie.

O explozie violentă s'a produs după ameazĭ într'o prăvălie din strada Feuillants. O ghiulea provenind din rĕzboiul de la 1870 aşezată pe o sobă a izbucnit. Aŭ fost maĭ mulţĭ răniţĭ, dintre care unul mortal. Pagubele sunt considerabile.

Corneliŭ Hertz condamnat

Paris, 22 Iulie.

Tribunalul corecţional a osândit pe Cornelius Herz în lipsă la 5 anĭ de închisoare şi 3000 francĭ amendă pentru şantagiu faţă cu baronul Reinach şi cu compania Panama.

Holera

Maestricht, 22 Iulie.

Cincĭ cazurĭ nouĭ de holeră saŭ înregistrat; n'a fost nicĭ un deces.

Lege publicată

Petersburg, 22 Iulie.

S'a publicat legea care autorizează trenurile din Sud-Est să întrebuinţeze 2.258.000 ruble pentru îmbunătăţirea liniilor Koslow-Woronej-Rostow-Griazy-Zarizin şi Orel-Griazy.

Un ciclon; 2 morţi şi maĭ mulţi răniţi

Milan, 22 Iulie.

Un ciclon s'a abătut peste oraş. Expoziţia a suferit stricăciunĭ. Sunt douĭ morţĭ şi maĭ mulţĭ răniţĭ. Pagubĭ considerabile.

Rĕzboiul între China şi Japonia

Berlin, 22 Iulie.

Treĭ încrucişătorĭ germanĭ actualminte pe coasta americană de vest, «Alexandria», «Ancona» şi «Maria» aŭ primit ordinul să pornească spre extremul orient spre a a asigura protecţiunea intereselor germane.

Madrid, 22 Iulie.

Incrucişetorul «Don Juan» e trimes în extremul orient pentru a urmări operaţiile escadreĭ chinezeştĭ şi celeĭ japoneze.

Cerere primită

Berna, 22 Iulie.

Consiliul federal a primit cererea Italieĭ relativă la un schimb de comunicaţiĭ asupra anarchiştilor. Propunerea Italieĭ în privinţa transportuluĭ reciproc al anarchiştilor s'a retras chiar de către Italia.

JOCURI

ŞARADA

de d-ra Alexandrina Scărişoreanu (Leordenĭ)

E ceva greŭ, ba greŭ de tot,
Curat adânc mister,
Că 'ntregul meŭ, şarada mea
Se află sus în cer.
In douĕ părţĭ de's despărţit
Intâia sunt pronume,
A doua cată-mĕ că sunt
O întâlnire 'n lume.

Orĭ-ce persoană ce ne va trimite deslegarea exactă a acesteĭ şarade, cel mult până la 28 Iulie curent, va participa la tragerea la sorţ a unuĭ frumos roman.

Constatând că multe persoane ne trimit deslegărĭ la ghicitorile noastre fără să citească măcar ziarul, ci numaĭ din simplu auzite, am holărît d'aci înainte a nu maĭ publica numele de câtal acelor deslegătorĭ carĭ ne vor trimite, dimpreună cu deslegarea, şi cuponul tăiat în josul coloaneĭ a 4-a.

Deslegarea şaradeĭ din «Universul Literar» No. 28 este:

PURTARE

Aŭ deslegat:
Caracal: d-şoara Lina C. Bauer.
Galaţĭ: d-nu Constantin I. Penciu.

Premiul a fost câştigat prin tragere la sorţ de d-şoara Lina Bauer din Caracal.

Consultaţiunĭ speciale

Bóle nervóse şi Boale de ochĭ

Examen atentif şi îngrijire conştiincioasă
Doctorul ALEXANDRU ATHANASIU
de la Facultatea din Paris
Consult. de la 3—6 p. m. Calea Văcăreştĭ 10ţ

Foarte important!

Persoanele carĭ tuşesc saŭ sufer de influenţă, astm, laringită, durere de gât, bronchită, catar, inflamaţiĭ intestinale, le sfătuim a cumpĕra renumitele HAPURI de CATRAMINĂ ale d-ruluĭ Bertelli, premiate la 6 congrese medicale şi aprobate de consiliul sanitar superior al Romănieĭ şi al Italieĭ. Aceste hapurĭ vindecă în câte va zile orĭ-ce tuse. In Italia unde bântue influenţa, toate celebrităţile medicale întrebuinţează cu mare succes HAPURILE de CATRAMINĂ. **Depozitul principal la drogheria centrală M. Stoenescu, str. Academiei No. 2, Bucureşti, şi la farmacia «Ochiul luĭ D-zeŭ» Victor Türinger, calea Victorieĭ No. 154, Bucureşti.** — In Ploeştĭ sunt de vênzare la Fraţiĭ I. T. Christescu, droghiştĭ. — In Craiova la farmacia Conteswaller, strada Lipscanĭ. — In Brăila la farmacia N. Filotti, strada Regală No. 23 şi în Tulcea la farmacia regală Dumitru Melinescu, strada Elisabeta Doamna, 24.— **Se vinde cu 8 leĭ şi 75 banĭ cutia. — Toate cutiele ce nu vor avea pe din afară peceta administraţiĭ ziaruluĭ UNIVERSUL şi pe dinăuntru o instrucţiune în româneşte cu peceta ziaruluĭ UNIVERSUL, se vor refuza ca falşificate.**

Toate boalele

— de ficat, stomac şi inimă —

se vindecă întrebuinţându-se **Hapurile vegetale indiane** precum şi **Amar Indian** ale D-ruluĭ W. SIMON, preparate în marele stabiliment chimic al D-ruluĭ Bertelli, din Milan. Aprobate de consiliile sanitare superioare din Romănia şi Italia.

Afară că vindecă gălbinarea, atacurile de venin, colica epatică, tumorile la ficat, inflamaţiunea splineĭ, încuiarea de trânjĭ, disenteria, gastritele catarale, indigestiunile şi nepofta de mâncare, durerile de stomac, durerile de cap, boalele uterine, încetarea perioduluĭ, period puţin şi întârziat, periodul cu durere, panglică, slăbirea vedereĭ provenind din alteraţia sângeluĭ şi ficatuluĭ, nevrosele, palpitaţie de inimă şi idropisia, **Hapurile vegetale indiane şi Amarul indian sunt şi cel maĭ bun curăţitor al sângeluĭ stricat**, în urma boalelor ficatuluĭ saŭ ale efectelor de microbĭ şi miasme palustre (băltoase).

Pilulele indiane costă leĭ 2.80 şi Amarul Indian leĭ 3.

Depozit pentru toată România la drogheria centrală Mihail Stoenescu, farmacist, strada Academieĭ No. 2, Bucureştĭ. Maĭ se vênd şi la farmacia «Ochiul luĭ Dumnezeŭ», Victor Thüringer, Calea Victorieĭ No. 154, precum şi la toate farmaciile din ţară.

Cutia adevĕratelor Hapurĭ indiane şi flaconul cu Amar indian vor avea o instrucţie în limba română şi vor purta peceta administraţieĭ ziaruluĭ «Universul». Toate aceste medicamente care nu vor avea instrucţiunea cu peceta ziaruluĭ «Universul», se vor considera ca falşifitate, prin urmare nu se poate garanta efectul lor.

Apa dentifrice Elixir pentru dinţĭ şi pentru boalele gureĭ. — Această apă e cel maĭ puternic preservativ pentru igiena gureĭ şi pentru a face plăcut mirosul rĕsuflăreĭ. E cel maĭ bun leac pentru a preveni durerea dinţilor şi stricarea lor. E foarte potrivit pentru ca să cureţe şi să întărească dinţiĭ şi pentru ca să păstreze curat smalţul lor; întăreşte gingiile şi e chiar un puternic leac contra inflamaţiunilor. Flaconul leĭ 1.90.—De vênzare la administraţia ziaruluĭ „Universul", Str. Brezoianu No. 11, Bucureştĭ şi la depozitele de ziare din Craiova, Iaşĭ, Brăila şi Galaţĭ.

MAŞINE de CUSUT

— Primul Deposit de MAŞINE de CUSUT — Patent SINGER Perfecţionat.

Cele maĭ bune din lume. Neîntrecute în soliditate, lucrare şi eleganţă. **Peste 5 milioane sunt în întrebuinţare.**

Cel maĭ însemnat deposit în România de

VELOCIPEDE

Biciclete de siguranţă pentru bărbaţĭ şi copiĭ. — Tricicle.—*Mers uşor! Eleganţă complectă! Cea maĭ mare soliditate!*

Arme! Arme! Arme!

Mare asortiment de **arme de vînătoare** de toate sistemele de la 15 leĭ până la 1200 leĭ bucata.— **CARABINE de apărare** şi de vînătoare cu 12 focurĭ. — Arme *de precisie, de salon*, etc. — **REVOLVERE** de toate felurile şi mărimile, **Cartuşe, Tuburĭ, accesoriĭ de vînătoare**, etc. Se găseşte tot-d'a-una peste 1000 de arme în magasin.

Atelier special pentru reparat Maşine de cusut, velocipede. arme. — *Un armurier experimentat este însărcinat cu reparatea armelor.*

Catalogul ilustrat se trimite la cerere gratis şi franco.

B. D. ZISMAN

— COMPANIA AMERICANĂ —

Bucurescĭ, Calea Victorieĭ No. 44, Bucurescĭ.

Magazinul se află lângă farmacia Bruss (vis-a-vis de Luvru), colţ cu strada Nouă.

Cărucioare pentru copiĭ, Fotoliurĭ pentru plimbat bolnavĭ. 1910—(45)

Reparaţiune de ceasoarnice

—cu 50 la sută maĭ ieftin de cât orĭ unde—

Depozitul de ceasoarnice de la administraţia ziaruluĭ UNIVERSUL, luând un avênt foarte mare şi în urma dorinţeĭ exprimate de maĭ mulţĭ cititorĭ, am adus din Geneva (Elveţia) douĭ lucrătorĭ speciali pentru repararea ceasoarnicelor.

Pentru a satisface publicul şi maĭ ales pe cititoriĭ noştri, orĭ ce reparaţie de ceasoarnice se va face cu 50 la sută maĭ ieftin de cât orĭ unde

A se adresa la administraţia ziaruluĭ UNIVERSUL strada Brezoianu No. 11, Bucureştĭ.

In aceste timpurĭ de marĭ căldurĭ, pentru a se feri de holeră, recomandăm foarte mult cititorilor noştri de a'şĭ procura renumitul **desinfectant NAVA** care nu costă de cât leĭ 1,10 sticla.

Acest desinfectant este antiholeric, nevătămător, parasicid, cu miros plăcut, recunoscut fără rival pentru a distruge la moment orĭ-ce miros urât, pentru desinfectarea apartamentelor, casărmilor, spitalelor, localurilor de şcoală, privăţilor, vagoanelor, rufăriile bolnavilor şi morţilor, etc. etc. şi foarte eficace pentru desinfectarea sudoareĭ de la picioare, toaleta secretă a Damelor, desinfectarea generală a trupuluĭ pe calea băilor, desinfectarea dinţilor şi a gureĭ, distrugerea parasiţilor viţelor şi pomilor, distrugerea insectelor, omizilor, gândacilor, ţânţarilor, păduchilor, ploşniţelor, puricilor, etc., pentru desinfectarea instrumentelor de bărbierie, brice, foarfecĭ, etc.

Desinfectantul NAVA are o putere de 20 orĭ maĭ mare de cât acidul fenic şi de cât toate desinfectantele cunoscute până acum.

El a fost premiat, ca cel maĭ bun desinfectant, la 9 expoziţiĭ internaţionale, chiar la aceea a Cruceĭ roşiĭ din Geneva şi a oraşuluĭ Paris. La Chicago a obţinut premiul cel maĭ mare. Se vinde la administraţia ziaruluĭ *Universul*, str. Brezoianu No. 11 Bucureştĭ.

UNIVERSUL LITERAR

— No. 30 —

Acest cupon se va tăia şi se va trimite împreună cu deslegarea, în caz contrar nu se va publica numele deslegătoruluĭ.

193

SECRETUL UNUĬ MORMÊNT

Roman de Emile Richebourg

PARTEA A TREIA

Fiul

XIV

Destăinuirĭ

—Georgeta e o copilă lepădată; o femee bună a luat-o şi a crescut o; femeea asta a murit...

— Ca şi Margareta Lormont. Ah, scumpul meŭ Paul, putem să ne luăm de mână, suntem aproape în acelaş caz, amorezele noastre se potrivesc în toate; amêndouĕ părăsite, fără familie, fără nume; câte lucrurĭ dureroase maĭ sunt în viaţă şi care se aseamănă; Georgeta şi Emiliana n'aŭ cunoscut nicĭ o dată dulceaţa mângâierelor de mamă. Prin ce împrejurărĭ avut-aŭ ele oare aceeaşĭ soartă?

Lucian pronunţase aceste cuvinte cu un accent de adêncă tristeţă.

— Ah! ce bine te'nţeleg, urmă dênsul cu însufleţire, că iubeştĭ pe Georgeta şi ce mult ne potrivim în sentimente, în ideĭ; întocmaĭ ca şi mine tu nu cauţĭ la zestrea aceleea pe care vreĭ să ţĭ-o ieĭ de tovarăşe a vieţeĭ, ci la inima, la sufletul eĭ. In tocmaĭ ca mine tu ieĭ o desmoştenită pentru ca să reparĭ întru cât-va nedreptatea soarteĭ. Dacă avem aceleaşĭ sentimente şi aceleaşĭ ideĭ, asta înseamnă că privim viaţa în acelaşĭ chip...

— E adevĕrat Lucian.

— Tot ce mĭ-aĭ spus despre d-şoara Georgeta mĭ-a produs o nespusă bucurie; fie-ce cuvînt al tĕŭ a găsit un ecoŭ în inima mea, căcĭ iubesc pe Emiliana în tocmaĭ cum tu iubeştĭ pe Georgeta, din toată puterea sufletuluĭ meŭ.

— Cu toate astea pleci...

— Da, plec însă cu tristeţa în inimă. Sacrificiul acesta trebuie să'l fac pentru liniştea Emilianeĭ şi în interesul dragosteĭ mele, aşa înţelege bunica. Emiliana nu maĭ vine pe la noĭ din cauza mea. Când nu voiŭ fi aci, dênsa o să se ducă să vază pe mama, pe bunica. Şi în lipsa mea bunica o să pledeze pe lângă tata şi pe lângă mama în favoarea dragosteĭ mele şi sunt sigur că o să isbutească a face pe părinţiĭ meĭ să se învoiască la căsătoria mea cu Emiliana.

«Decĭ, scumpul meŭ Paul, alungă'ţĭ grija că bunica mĕ trimete din Paris pentru a mĕ face să uit pe Emiliana. Nu, bunica ştie că dragostea asta a mea n'o să se stingă cât voiŭ trăi eŭ...

Lucian observă un nor de tristeţă pe fruntea luĭ Paul.

— Ce aĭ? îl întrebă dênsul.

— Nimic; o idee.

— Te temĭ oare ca nu cum-va tatăl tĕŭ să nu 'ţĭ pună pedicĭ la căsătoria ta cu Georgeta?

— Nu, nu mĕ tem de asta.

— Atuncĭ n'aĭ de ce să te 'ntristezĭ; eŭ plec mâne şi poate douĕ lunĭ de zile de-a rândul n'o să vĕd pe Emiliana; cu tóte astea sunt vesel. Ascultă, Paul, să facem nunta în aceeaşĭ zi.

— Dacă se va putea, de ce nu. Insă tu, Lucian, o să fiĭ însoţit la nuntă de bunica ta, de tatăl tĕŭ, de mama ta, de o mulţime de prietenĭ. Eŭ nu voiŭ avea lângă mine de cât pe tata.

Inginerul strînse mâna artistuluĭ.

— Iartă-mĕ, zise dênsul cu emoţiune; une-orĭ fericirea e egoistă; uitasem că în ziua de nuntă îĭ pare cuĭ-va maĭ mult rĕŭ că şi-a perdut mama.

— Lucian, crezĭ tu că mama e moartă?

— Ciudată întrebare îmĭ facĭ. Fireşte, cred, şi crezĭ şi tu.

— Nu...

— Ce vorbă!

Lucian, crezênd că a sgândărit în inima amiculuĭ sĕŭ o rană dureroasă, îşĭ făcu o mutră tristă.

Paul făcu o mişcare de mânie contra sa însăşĭ şi zise:

— Aĭ dreptate, ţi-am făcut o întrebare foarte ciudată; sunt un nătărăŭ că te întristez în momentul când trebue să ne despărţim pentru o vreme atât de îndelungată.

Zîmbi iar şi urmă:

— Să vorbim încă de frumoasele noastre logodnice, scumpul meŭ Lucian; tu plecĭ pentru o lună, pentru douĕ lunĭ poate; însă ce pot fi, pentru tine ca şi pentru mine, douĕ lunĭ în comparaţie cu aniĭ de fericire ce ne aşteaptă, pe tine cu blonda ta Emiliana, pe mine cu bruneta mea Georgeta. Da, putem fi răbdătorĭ, căcĭ iubim şi suntem iubiţĭ. Ne vĕd, par'că mergênd împreună sub un cer senin; natura e în sĕrbătoare pentru noĭ într'adins şi aceĭ care ne vĕd exclamă:

«Iată douĭ inşĭ carĭ aŭ dat peste fericire, carĭ s'aŭ născut sub o stea bună».

«Precum suntem noĭ din copilărie ca nişte fraţĭ, aşa vor fi şi nevestele noastre ca nişte surorĭ. Copiiĭ noştri se vor juca împreună şi ne vom sfătui amêndouĭ cum să facem din eĭ oamenĭ şi maĭ cu seamă femeĭ.

(A se citi urmarea în «UNIVERSUL» politic ce va apare mâine, Lunĭ).

Castelul Fermecat

ROMAN DE PIERRE SALES

PARTEA A DOUA

Şi atunci, ce fericire îi mai rămânea ei în această lume?... fără a mai pune la socoteală că dând pe Marc lui Raymond i s'ar fi părut că'l dedea la mórte.

— D-le, zise dênsa foarte limpede după ce Claudiu îşi terminase povestirea; îţi mulţumesc pentru ultima óră de bunătatea şi devotamentul d-tale. Şi dacă într'o zi cine-va ar voi să 'mi facă rău, îţi făgăduesc să te chem în ajutorul meu. Insă în momentul acesta nu doresc de cât linişte, uitare. Printr'o întâmplare mi-ai cunoscut secretul meu; te rog să'l păstrezi şi de aci înainte; dacă vei spune membrilor noului familii a d-tale că mica Naic se ascunde la Auteuil, ai face nenorocirea vieţii mele... Mi-ai spus că d. Preuilly mă crede moartă; şi el şi toţi cei-l'alţi, şi d-ta chiar... Te rog, d-le, să rupem ori-ce relaţii; ele n'ar avea nici un rezultat; te asigur.

Se cutremură odată tare apoi adăegă ridicând ochii spre cer.

— Viaţa mea e întru totul ocupată de fiul meu şi dă'mi voie acum să 'ţi spun să te retragi; e timpul să mă duc să iau copilul de la şcoală.

Faţa lui Claudiu se posomori numai de cât; şi Naic avu atunci impresia că copilul era pedica cea mare la fericirea ce o zărise pentru sine în ceasurile de criză.

O nespusă melancolie se răspândi pe toate trăsăturile ei. Şi pentru a se afunda şi mai muit în amărăciunea singurei fericiri de carî era sigură, zise cu un accent ironic:

— Sunt mamă, d le; nu voiu fi nici odată alt ceva.

Dênsul îi luă mâna şi i-o sărută cu căldură.

— Adio, doamnă.

O, cuvêntul acesta de *doamnă* i se părea foarte firesc când era pronunţat de alţii, îi pricinui o durere groaznică auzindu'l din gura lui Claudiu.

Şi cât curaj îi trebui pentru ca să nu'i strige îndată:

— Dar nu'i adevărat, d-le, copilul nu l'am făcut eu! eu sunt vrednică de a fi iubită: nici odată nu m'a atins un bărbat.

Dragostea pentru Marc fu mai puternică şi poate şi ruşinea: *Claudiu ar fi trebuit să înţeleagă.*

Femeile carî fac mai toate lucrurile prin intuiţie, prin sentiment, nu înţeleg logica, raţionamentul bărbaţilor.

— Rămâi cu bine, repetă dênsul cu un glas în care 'i mugia toată mâhnirea.

Şi fu ca un fel de mângâierî pentru dênsul auzind glasul dulce al Naicei răspunzêndu-i:

— Nu uita, d-le, încrederea ce mi-am pus în d-ta; de la tăcerea d-tale atârnă fericirea şi liniştea vieţei mele...

VI

Bunî prietenî

Când Claudiu se întoarse la Havre după vre-o opt zile, află de la împiegaţii tatăluî său că nicî odată acesta nu fusese într'o dispoziţie mai bună: în tot cursul săptămânei nu certase, nu ocărise pe nimenî.

Insă această bună disposiţie a armatorului peri din prima dimineaţă în care Claudiu apăru la biroû. Se începu atunci un potop de săpunelî, din care patronul rezervă partea cea mai mare pentru fiul său; voia chiar să'l facă răspunzător de ceea ce se făcuse în lipsa luî.

Claudiu răspunse d'abia prin câte-va vorbe; înţelegea de minune intenţia tatăluî său şi ocările luî îl atingeau la inimă, cătuşi de puţin în amorul său propriu.

Insă ceea ce păru a răni adânc în amorul-propriu al d-luî Champagney fu faptul că fiul său, în faţa sa, îndrăzni să ceară registrele, copiile de scrisorî, corespondenţa, ca şi un inspector care verifică lucrarea unuî subaltern.

— Ce te temî ca eu să nu'ţi fi perdut vr'o centimă din baniî tăî? îi strigă dênsul cu un ton batjocorîtor.

Claudiu se asigură pur şi simplu că nimic din ceea ce se făcuse în lipsa sa nu era contrar stipulărilor riguroase dintre sine şi tatăl său, că nu se începuse nicî o speculaţie de noroc.

— Mă pun în curent cu ceea ce s'a petrecut aci, răspunse dênsul, tot aşa precum îţi dăduî socoteală de călătoria mea la Paris.

După opt zile, d. Champagney, fără să consulte pe fiul său, se apucă de încercat o operaţie destul de mare cu lânurile de Buenos-Ayres, un fel de monopolisare a tuturor soiurilor de lână de care avea trebuinţă piaţa Elbeuf.

Claudiu voi să protesteze, tatăl său îl opri de la cele d'ântâi cuvinte.

— Mă rog, mititelule, tu ai avut îndrăzneală să 'mi impuî voinţele tale în numele unor baniî aşa zis împrumutaţi ţie; respectez aceste voinţi ale tale... pentru moment... Nu vreau să dau lumei din Havre priveliştea unuî tată care se ceartă cu fiul său însă nu mă îndoesc că mai la urmă tu o să înţelegi ce este cu adevărat comerţul în loc să faci visării de filosof.

«In ce priveşte speculaţia asta asupra lânurilor, ea nu te priveşte de loc, m'am apucat s'o fac în tovărăşie cu ginerele meu, d. Arnold de Preuilly care mi-a încredinţat cinci-sute de miî de francî ca să'i fructific. Berta şi Arnold aû să se întoarcă în curând din călătoria lor de nuntă. Vor petrece de sigur câte-va luni aci însă gândul lor e să se aşeze la Paris, vreau să câştig pentru ei măcar sumele necesare cu care să'şi cumpere tapiţeria.

— In casul acesta, scumpul meu tată, doresc ca în condici şi în scrisorî să nu figureze de cât numele d-tale şi al viconteluî.

— Tocmai asta e şi dorinţa mea; prin urmare vezi bine n'ai nimic de zis în această întreprindere.

— Absolut nimic, zise Claudiu zîmbind de şi mi se pare lucru de tot ciudat ca vicontele de Preuilly să cumpere lânurî de la Buenos-Ayeres spre ale vinde fabricanţilor din Elbeuf.

— Şi găseşte mă rog ridicul în asta?

— Nimic, tată; dar atunci la ce folos să mai fie cine-va viconte? umbrele strămoşeştî din vechile zidurî de la Frochais trebue să fie foarte iritate.

— Rîzi, rîzi!.. asta nu mă impedică să ştiu eu ce ştiu, anume că ginerele meu e un băiat plăcut cu care mă înţeleg foarte bine.

— O, da, pe câtă vreme veţi mai avea ceva baniî, el şi d-ta.

— Eştî un obraznic şi te vestesc că atunci când tineriî căsătoriţî vor fi aci, dacă'ţi vei permite să'ţi baţî joc...

— Nu'mi voiu permite nimic, tată; d. de Preuilly şi eu suntem oameni destul de bine crescuţi ca cel puţin să ne putem suferi unul pe altul. O să'i împrumut yachtul meu ori de câte ori va voi.

— Ei, se 'nţelege! Cine a cumpărat yachtul? tot eu.

Se întâmplă cu toate astea că atunci când Berta şi Arnold anunţară întoarcerea lor de la sud unde petrecuseră ântâile luni ale luniei lor de miere, afacerile caseî cerură o călătorie a luî Claudiu la Paris, şi dênsul nu aştepta să fie rugat pentru a o şterge din Havre.

Se 'ntâlni cu tineriî căsătoriţî la trecerea lor prin Paris.

Berta era în plină desvoltare a titluluî său de vicontesă, a vieţei extraordinar de elegantă pe care i-o procura Arnold, a relaţiilor stralucite în care dânşii petrecuseră la Cannes şi la Niza.

Arnold din parte'i, era încântat; cu adevărat avea nevasta ce merita, neînsemnată, egoistă, bine hotărîtă să'şi petreacă, să nu imiteze pe Emiliana a căreî stare de însărcinare era deja foarte înaintată.

Principala preocupare a noueî familii era să se bucure cât mai mult de plăcerile tinereţei, să amâne cât mai mult epoca în care venirea copiilor micşorează veniturile.

N'aduceau de la sud alt-ceva de cât o uşoară plictiseală; şi causa cea mare era că amêndoi, în bună înţelegere, ca nişte soţi uniţi ce eraû, jucaseră şi perduseră oare-care sume la ruleta de la Monte-Carlo. Arnold văzînd pe Claudiu amabil, aproape afectos cu sine, îi descoperi taina asta, adăogând că prevedea o mare-strîmtorare bănească pentru sfârşitul anuluî, mai cu seamă dacă trebuiau să se instaleze la Paris.

Claudiu îi alungă grija prin aceste cuvinte:

— Dar speculaţia d-tale asupra lânurilor Americei?. ai uitat-o?

A se citi urmarea în «Universul Literar» de Dumineca viitoare.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

CASA DE SCHIMB

Nachmias & Finkels

No. 8 în nou palat Dacia-România, strada Lipscani, în faţa palatului băncei Naţionale

Cumpără şi vinde tot felul de efecte publice, bonurî, acţiunî, scontează cupóne şi face ori-ce schimb de monezî.

Cură de Primăvară

Cele d'ntâiu săptămânî de primă-vară suntde obicei timpul în care aveam trebuinţă de un corectiv al funcţiunilor corporale adese-orî alterate prin viaţa de arnă. Pentru acest scop.

MATTONI'S **GIESSHÜBLER** cea mai curată APA MINERALA

aprobată de Academia superioară de medicină din Paris, este recomandată în special din partea medicilor.

Pentru cură de casă şi anume şi *Cură anterioară* a băilor: *Karlsbad, Marienbad, Franzensbad* şi alte locurî de cură.

Heinrich Mattonni, Karlsbad şi Viena.

Eliseum „LUTHER“

IN TOATE ZILELE

CONCERT MUZICAL

Dirigeat personal de d. Capel-maistru

KRATOHWIL

BERE EXCELENTA

MĂNCĂRI RECI

Tram-care la dispoziţia publiculuî

MARE STABILIMENT DE FOTO-ZINCOGRAFIE **al ziarului UNIVERSUL**

In acest Stabiliment sosindu-ne 4 lucrătorî din străinătate, se poate executa ori-ce Ilustraţie cu o perfecţie ca şi în cele maî marî stabilimente din Europa, cu un preţ maî eftin ca orî unde.

Se pot executa clişeurî de portreţe, peisage, planurî şi în sfârşit ori-ce ilustraţii atât direct din fotografie cât şi după un desemn oare-care.

Auziţi, Vedeţi şi INCREMENIŢI

Administraţiunea în masă a fabricei de argint patentat de America, vinde toate mărfurile pe un preţ ridicol sub valoarea taxată, pentru

Numai 18 franci

—inclusiv porto şi ambalagiu—

prin urmare abia jumătate din costul lucruluî, primesce orî cine un serviciu de masă prea bine făcut, din cel maî fin argint american patentat, şi pentru rămânerea albă a tacâmurilor de masă, se garantează 10 anî.

6 cuţite de masă cu tăiş de oţel.
12 (6 lingure şi 6 furculiţe).
12 linguriţe de ceafea.
2 (1 lingură de supă şi 1 de lapte)
1 dulăpior excelent pentru păstrarea diferitelor arome.
6 vase de ouă masive şi frumóse.
1 strecurătoare de ceai, cea maî fină calitate.
2 Sfesnice de masă.
6 cescî de presentat.
48 bucăţî.

Din cel maî fin argint american patentat.

Toate aceste 48 bucaţî care aû costat înainte peste 100 de francî, acum

Numai 18 franci

—inclusiv porto şi ambalagiu—

La cas că aceste obiecte nu vor convine se restitue baniî la moment, decî orî-ce comandă este fără risic.

Praf de curăţit, pachetul 30 banî.

Se expediază contra valoreî trimisă înainte saû ramburs.

A se face comenzile la:

Depoul de argint patentat de America

M. PISTINER

— Viena IV, Apfelgasse, 6 —

MEDIC şi CHIRURG

Z. OTTO

Am onoare a anunţa onor. public şi în special onor. mea clientelă că m'am mutat Calea Victoriei No. 111 (podul Mogoşoaei), unde dau consultaţii medicale pentru ori-ce fel de boale de la 8—10 ore dimineaţa de la 2—4 ore după prânz şi de la 6—8 ore seara.—Tot odată îmi permit a atrage atenţia suferinzilor că, cunoscênd de aproape toate medicamentele răposatului Doctor Drasch, precum şi metoda sa de tratament, pătimaşii carî doresc a fi tratatî după metoda demnului D-r Drasch, vor fi tratatî ast-fel.

Bólele secrete la bărbaţî şi femei sunt tratate cu succes sigur după metoda mea.

Tuberculosa (oftică, atac), la începutul ei, dacă nu va fi prea avansată, garantez complectă vindecare; o mulţime de acte de mulţumirî stau la dispoziţia bolnavilor.

26

Somiere elastice

cele maî solide, pentru paturî, se fabrică în atelierul de ţesăturî de sîrmă a luî

LUIGI CAPRARI

—Calea Griviţei, 110—

Somiera solidă şi elegantă, născocită de Luigi Caprari, a fost premiată cu premiul I la concursul din *Tîrgul Moşilor*.

In fabrica aceasta, se confecţionează grătare, dêrmoane speciale pentru alegerea nisipuluî, petrişuluî, neghinei şi altele. 681

UNT-DE-LEMN FRANŢUZESC

— calitate superioară —

garantat curat de măsline, 20 la sută maî eftin decât orî unde.

Litru . . . . . Leî 2.75
Tinichea de 1 litru. . . . . „ 2.85
Unt-de-lemn, calitatea II-a, garantat curat de măsline, în tinichele de 900 grame „ 1.80

De vênzare la administraţia ziaruluî „Universul“, Strada Brezoianu No. 11, Bucureştî.

Mare depozit de cravate

La administraţia ziarul «Universul», se află un mare deposit de cravate de fail, satin şi foular, cu preţul de la 0.70 banî bucata până la 2.40.

Toate boalele secrete

LA BĂRBAŢI ŞI FEMEI

— vindecate în câte-va zile —

Un medicament declarat de toţi mariî medicî din lume ca cel maî bun în vindecarea a ori-ce fel de boale secrete la bărbaţi şi femei, şi care nu produce greaţă, nu strică pofta de mâncare şi nu are nicî un gust reû, este **Extractul de Copaivină şi Pariglină** al d-luî Thorn, din Londra, aprobat de consiliile sanitare superioare din România şi Italia, şi preparat în marele stabiliment chimic al D-luî Bertelli din Milan.

Acest extract **vindecă în 36 ore seulamente noui** şi în câte-va zile cele maî vechî şi maî rele boale la bărbaţi şi femei, precum: *Blenoragie, fluorile albe, boalele uretrale şi uretrine, restrângerile uretrei, durerile de spate şi de rinichi, iritaţiile uretrei, ale bęşicei, ale uterului, catarul bęşicei, boală de peatră, erupţiunile scorbutice, oprirea şi nestăpânirea urinei*, etc.

Intrebuinţarea este lesnicioasă şi se poate ţine în cel maî mare secret.

Expedierea se face cu cea maî mare discreţiune. — Un vas cu instrucţiune în româneşte costă 6 leî 50 banî.

Depozit pentru toată România la Drogheria Centrală a domnuluî Mihail Stoenescu, farmacist, Strada Academieî No. 2, Bucureştî. Maî se vinde la farmacia „*Ochiul luî Dumnezeû*“, Victor Thüringer, Calea Victorieî No. 154, Bucureştî şi la toate farmaciile din ţară.

Toate borcanele ce nu vor avea pe din afară pecetea administraţieî ziaruluî «Universul» şi pe dinăuntru o instrucţiune în româneşte tot cu peceta ziaruluî «Universul», se vor refuza ca falşificate.

MARE DEPOZIT de

PĂLĂRII

pentru bărbaţî şi copiî, de la leî 1.70 *la leî* 6.50 *bucata.*

La administraţia ziaruluî «Universul», Strada Brezoianu No. 11, a sosit un transport de pălăriî, fason ultima modă, carî se vênd cu următoarele preţurî:

Pălăriî moî pentru vară . .	Leî	1.70
Pălăriî moî ultima modă . .	„	3.—
Pălăriî tarî ultima modă . .	„	4.80
Pălăriî tarî ultima modă . .	„	5.50
Pălăriî roşiî, verzî şi albastre, pentru copiî.	„	2.50
Pălăriî marinar, pentru copiî	„	3.—

Pălăriile sunt de culoare neagră, maron, gri, beige şi tabac.

Nicî cu 40 la sută maî scump nu se pot găsi asemenea pălăriî în toată ţara.

Vindem eftin ca să aducem serviciu publiculuî nostru cititor.

Editura Typ. «UNIVERSUL», L. Cazzavillan, Strada Brezoianu No, 11.—Bucureştî Tipărit cu maşina König şi Bauer din Würzburg, unica în ţară Girant G. Minculescu.